

Dějiny civilizace II

Vikingové

literatura

Batey, C.- Campbell, J. G.- Clarke, H. – Page, R. I. – Prince, N. S. 1998: Svět vikingů, kulturní atlas. Praha.

Die Wikinger: Leoben 2008.

Christianizace a utváření křesťanské Evropy. Skandinávie, střední Evropa a Rus v období 10. – 12. století, (Berendová, N. ed.). Praha 2013.

Košnar, L. 1991: Ke vztahům mezi vikinským a západoslovanským prostředím, *Varia archæologica* 5, *Præhistorica* XVIII, 25–84.

Vikingové 8. – 11. st.

- vikingar
  - a-víking
  - vík
  - wic/vic
-
- piráti
  - kolonizátoři
  - obchodníci

expanze

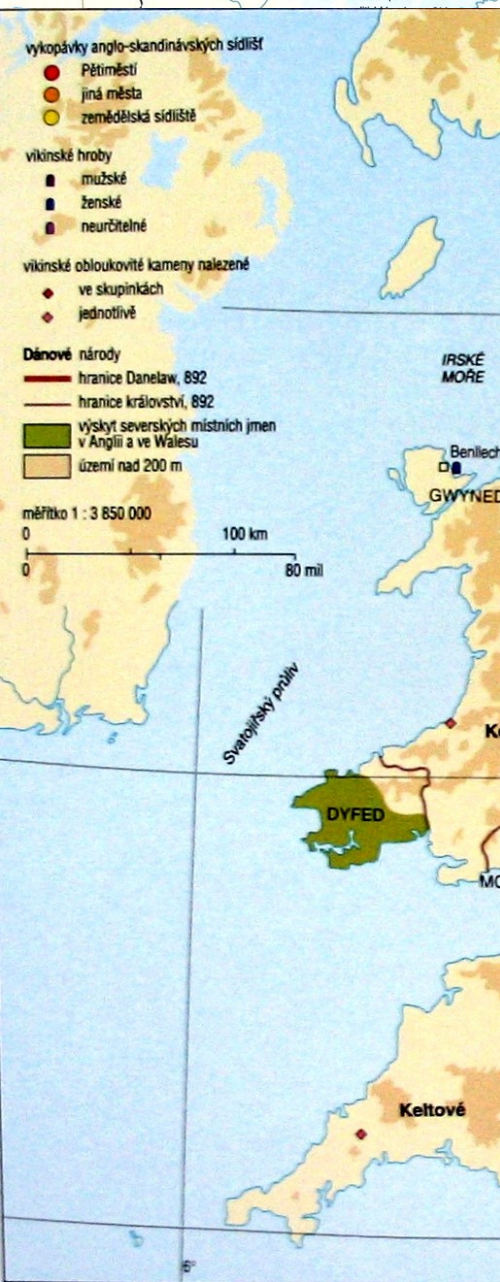
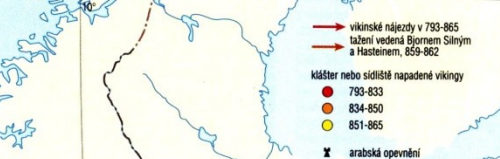
Stöng

- Faerské ostrovy
- Island
- Grónsko
- Amerika

nájezdy ■ Irsko ■ Frísko

- Vykopávky anglo-skandinávských sídlišť**
- Pětiměstí
  - jiná města
  - zemědělská sídliště
- vikingské hroby**
- mužské
  - ženské
  - neurčitelné
- vikingské obloukovité kameny nalezené**
- ◆ ve skupinkách
  - ◆ jednotlivě
- Dánové národy**
- hranice Danelaw, 892
  - hranice království, 892
  - výskyt severovýchodních jmen v Anglii a ve Walesu
  - území nad 200 m

měřítko 1 : 3 850 000

0 100 km

0 80 mil

„tapiserie“ z Bayeux

- Dánsko
- Norsko
- Švédsko

- menší územní jednotky
- staroseverština
- runy
- polyteismus

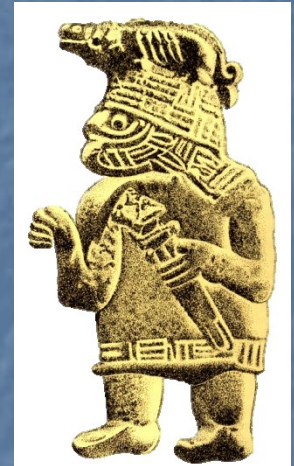
rozdělení společnosti

- náčelníci (jarlové, králové)
- ting (shromáždění)
- svobodní
- otroci

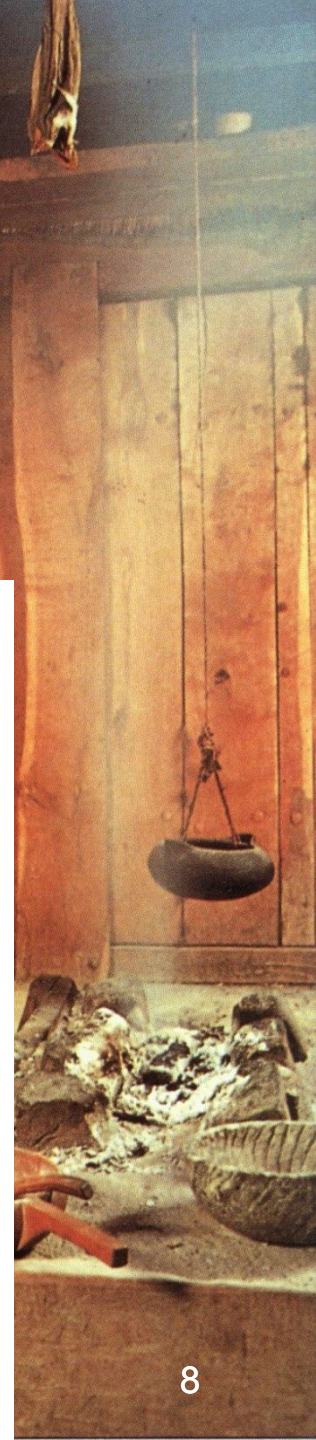
náboženství

- Ásové
  - Ódin - Valhala
  - Tór
  - Loki
  - Valkýry
- Vanové
  - Njörd
  - Frey a Freyja

vesnice

- zemědělství
  - ječmen
  - žito
  - oves
- nastevectví

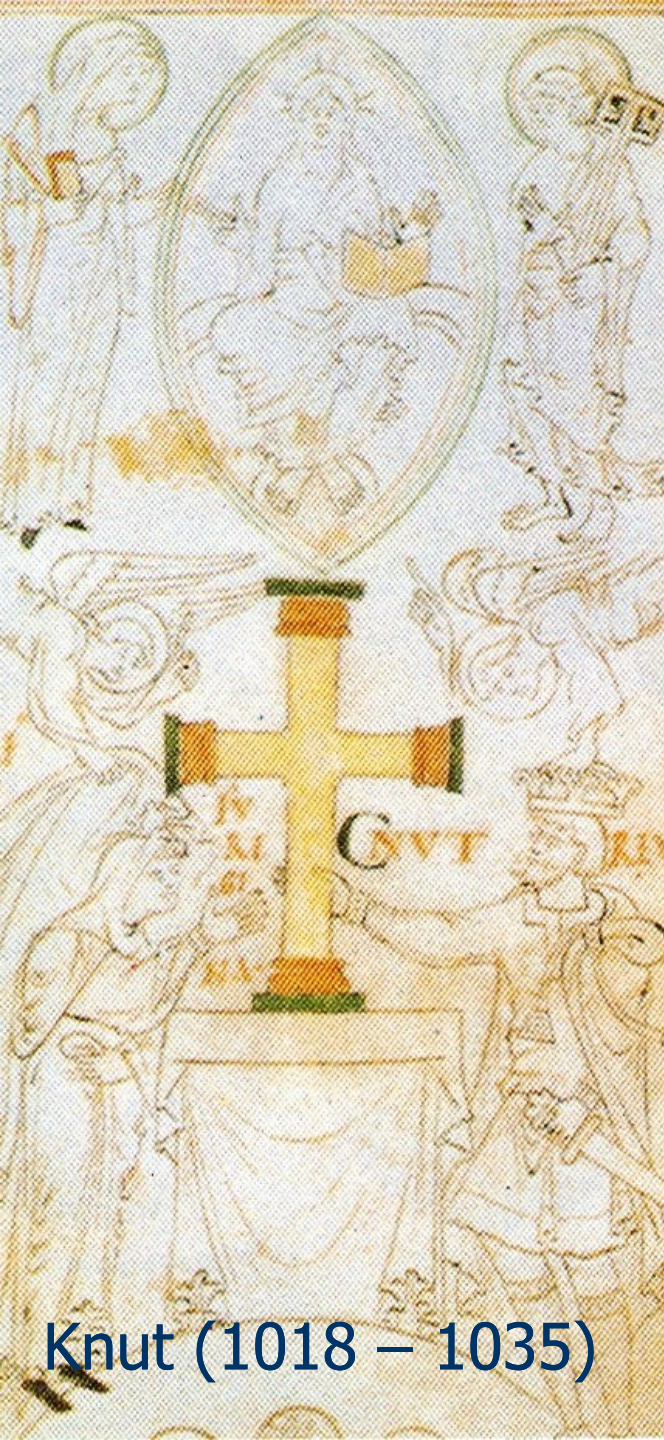

biskupství

- Dánsko: Hedeby, Ribe, Århus, Roskilde, Lund
- Norsko: Trondheim, Bergen
- Švédsko: Skara, Uppsala, Linköping
- Island: Skálholt, Hólar
- Grónsko: Gardar

šíření křesťanství Ansgar (801–865) – „apoštol Severu“

Knut (1018 – 1035)

**Olaf Haraldson
(1015 – 1035)
sv. Olaf**

**Harald Modrozub
(960) Jelling**

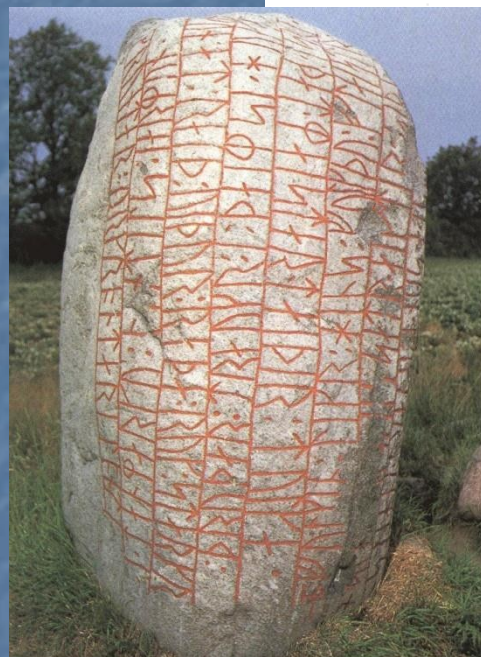
písmo

dánské runy

F N Þ F R Y * † | † 4 N † B Y † †
f u þ a r k h n i a s t b m l R

švédsko-norské runy

F N Þ F F R Y † † † † † † † † † † † † † † † †
f u þ a r k h n i a s t b m l R

- fupark
  - dánské runy
  - švédsko – norské runy

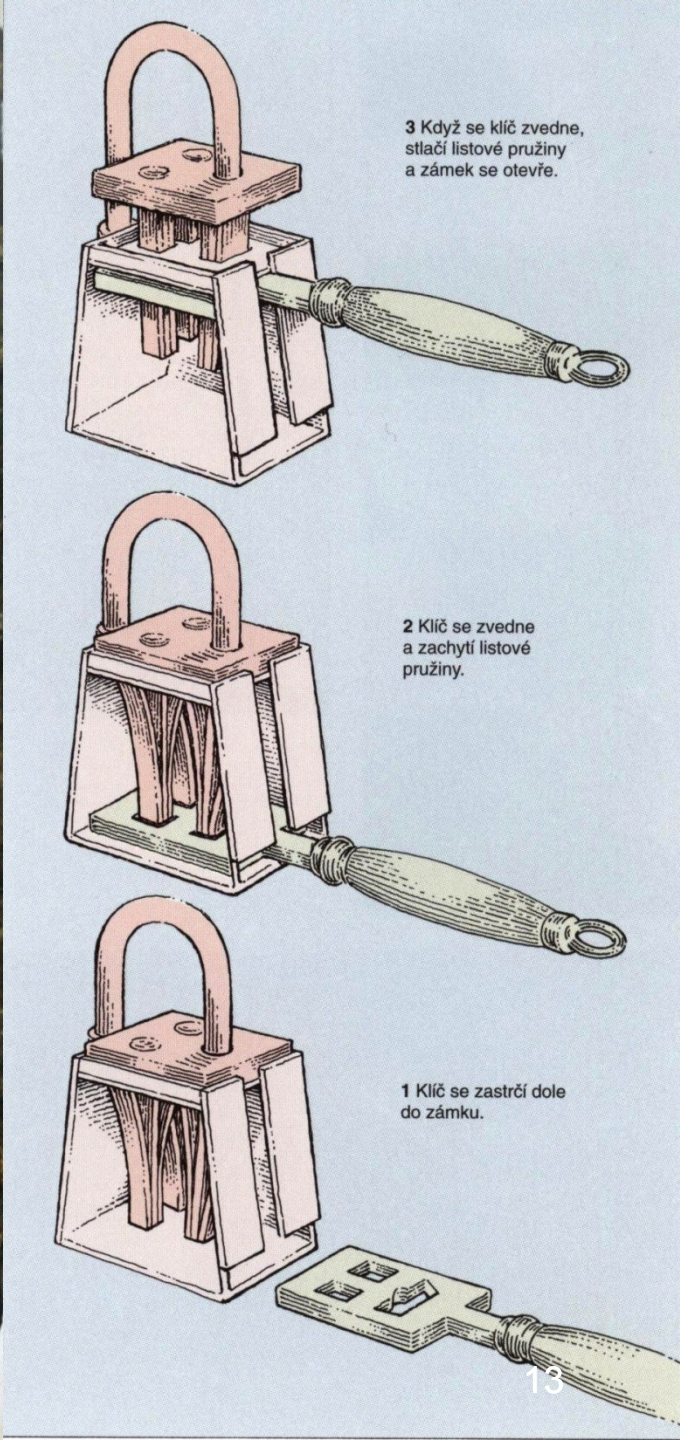

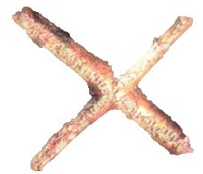
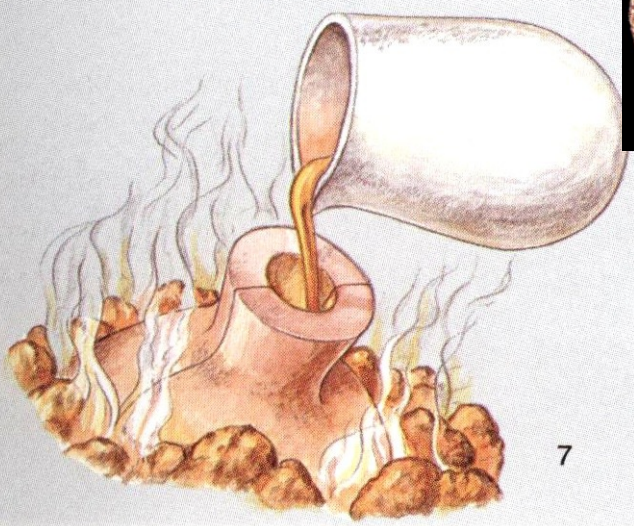
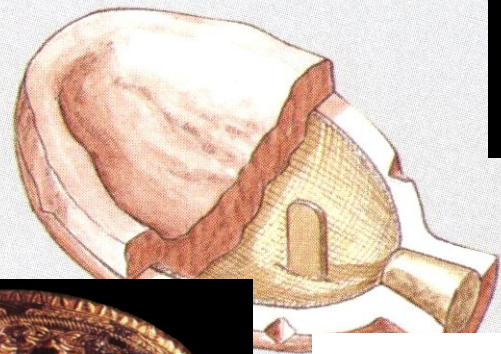
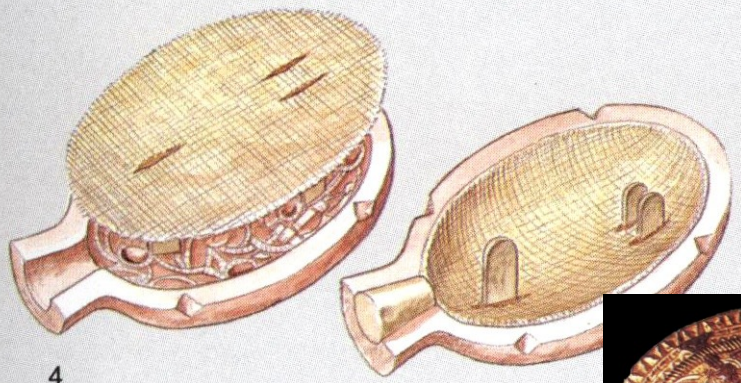
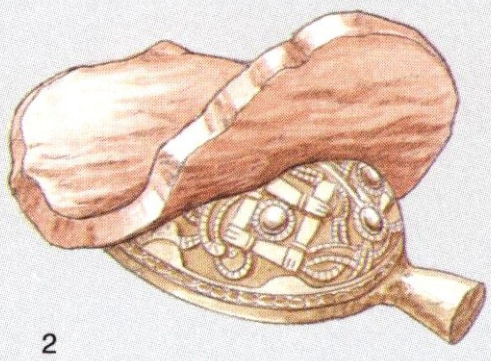
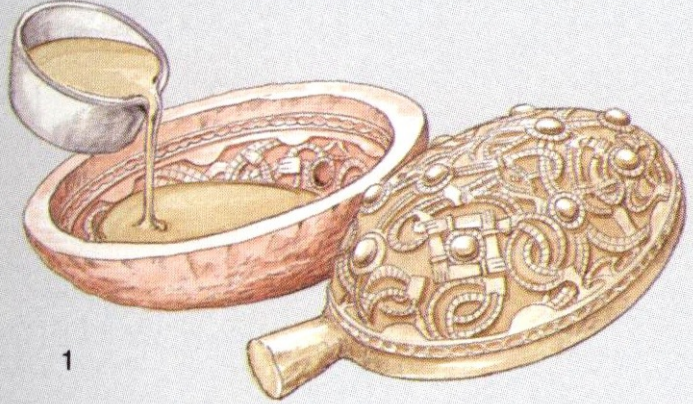
řemesla

- řezbářství
- hřebeny

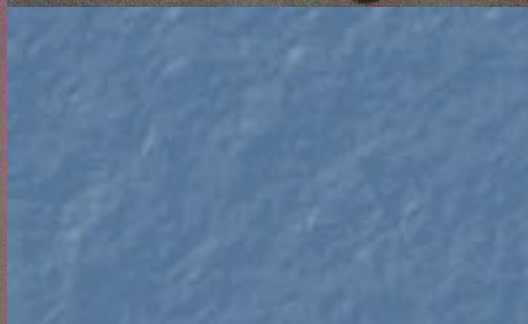

- zpracování železa
- nepříliš kvalitní rudy z jezer a bažin

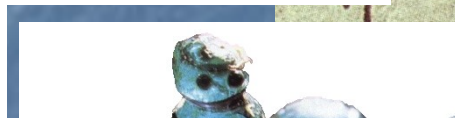
■ šperkařství

volný čas

■ deskové hry

■ kostky

■ micové hry

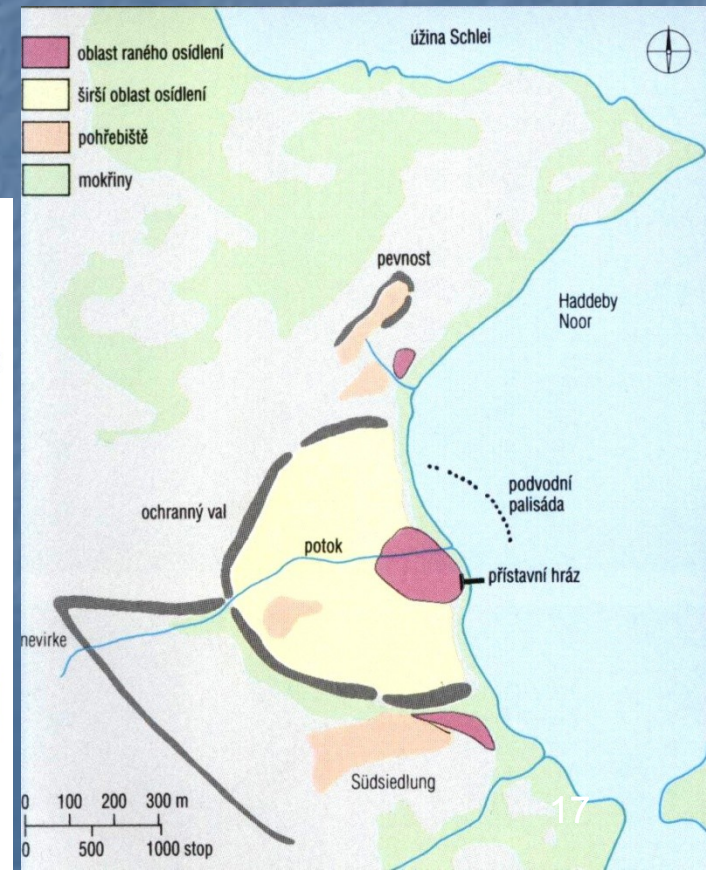
■ hračky

obchod

- **export:** kožešiny, peří, železná ruda, stavební dřevo, smůla, krystalická břidlice, mastek, solené ryby, tulení kůže, mroží kly, jantar, otroci
- **import:** stříbro, hedvábí, koření, šperky, víno, sklo, keramika, zbraně
- **města:** Hedeby, Birka
- **emporie:** Ribe, Kaupang

- důležitá obchodní centra
- obchodní cesty
- zboží, se kterým obchodovali vikingové
- kožešiny export
- látky import
- jazykové skupiny kolem roku 900
- keltská
- germánská
- románská
- slovanská
- maďarská
- řecká
- turecká a iránská
- arabská

měřítko 1 : 31 000 000

0 800 km
0 600 mil

mincovny – ražby nalezené ve Skandinávii

mincovny z doby vikinské, kde se razily mince nalezené ve Skandinávii

- hlavní
- ostatní

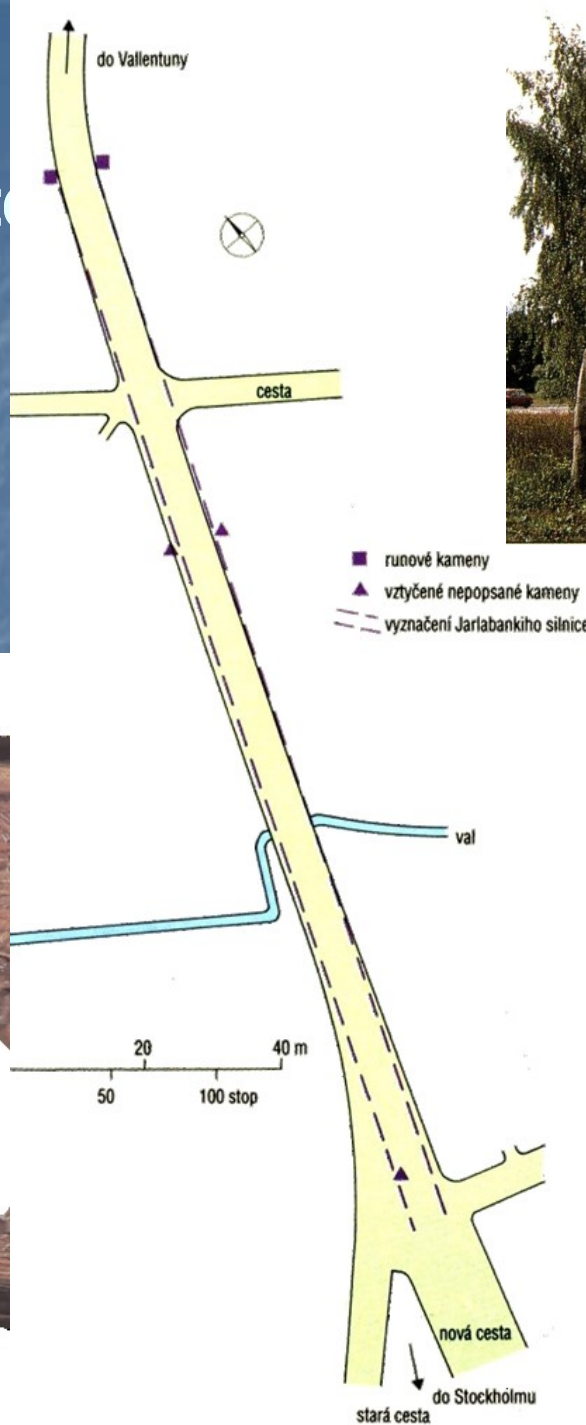
území 976

- Abbásovský kalifát
- Córdobaský kalifát
- Byzantská říše
- Bulharsko

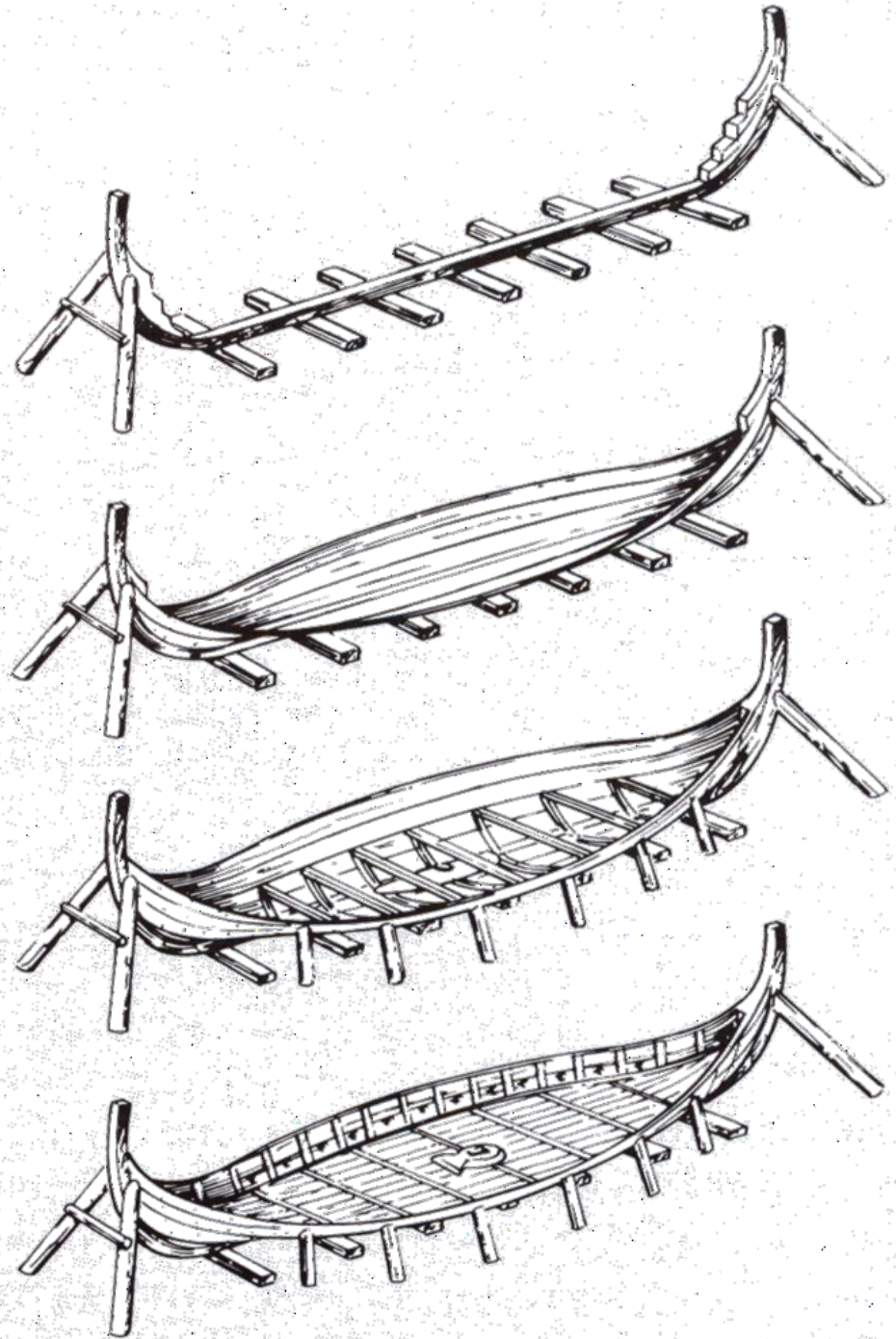
komunikace

- dlážděné silnice
- mosty
- kolové vozy
- saně
- brusle
- lyže

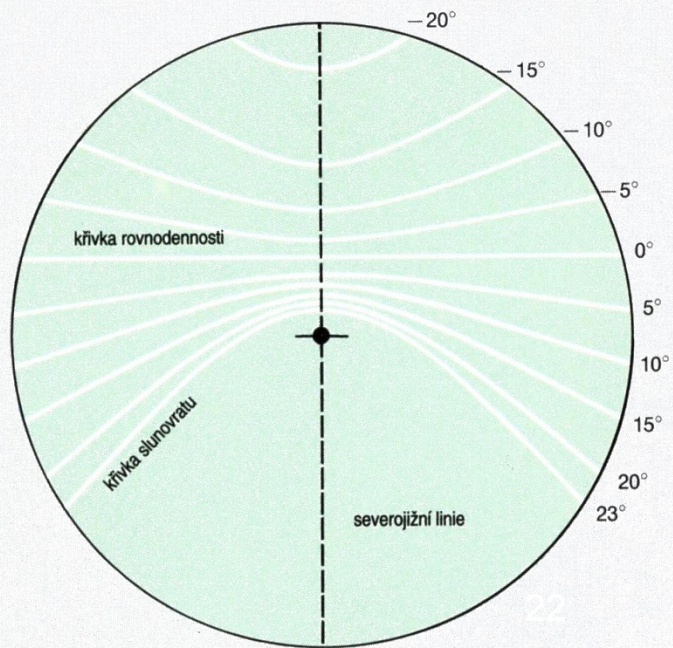
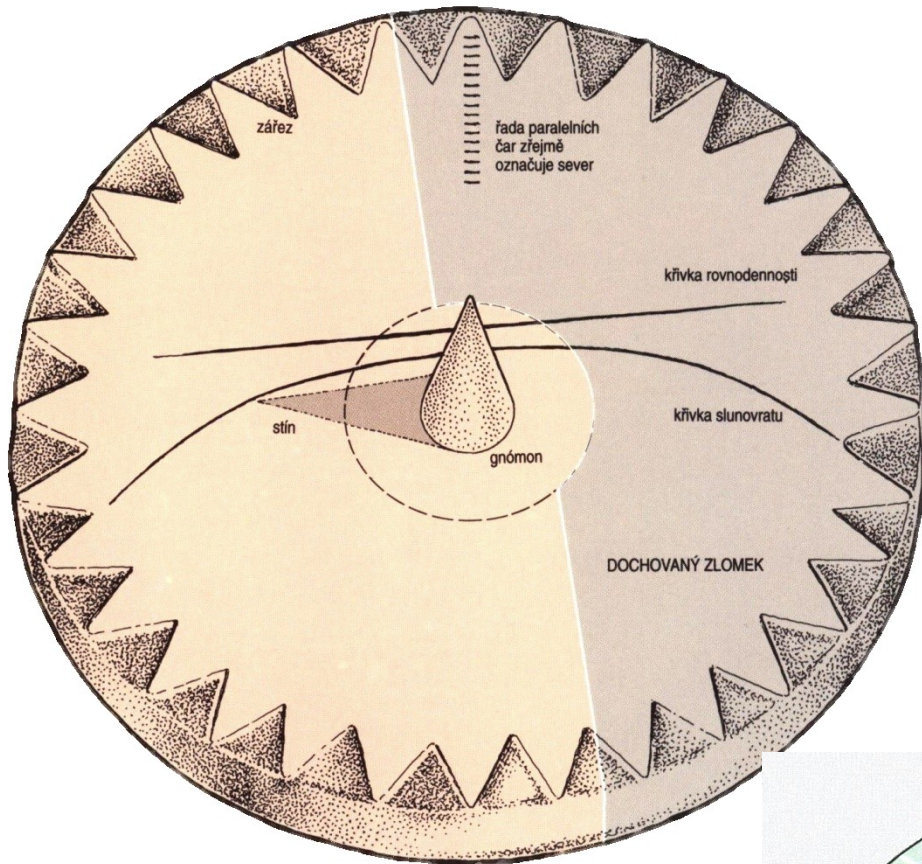

A

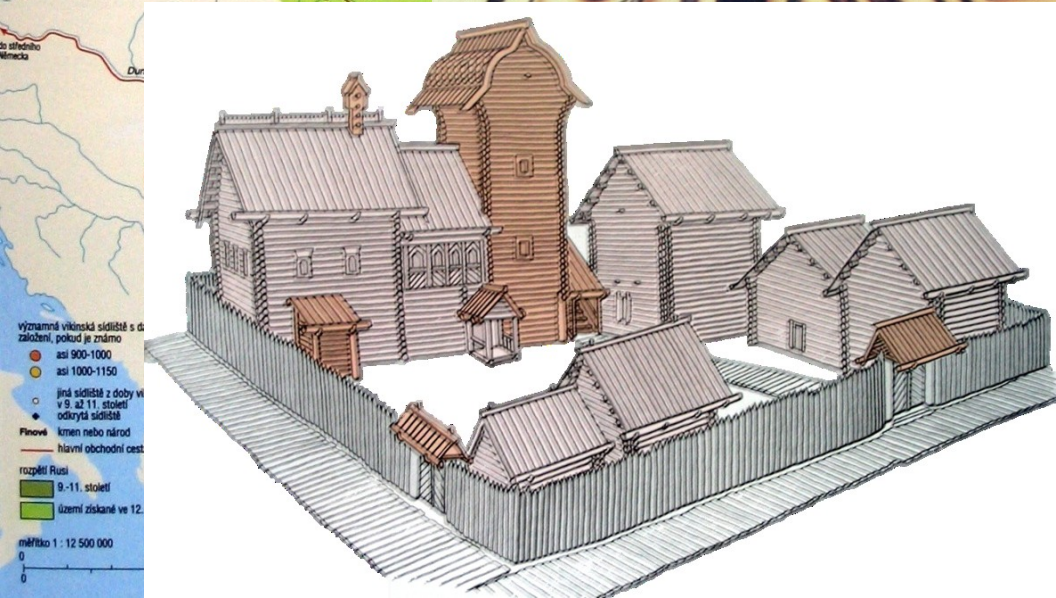
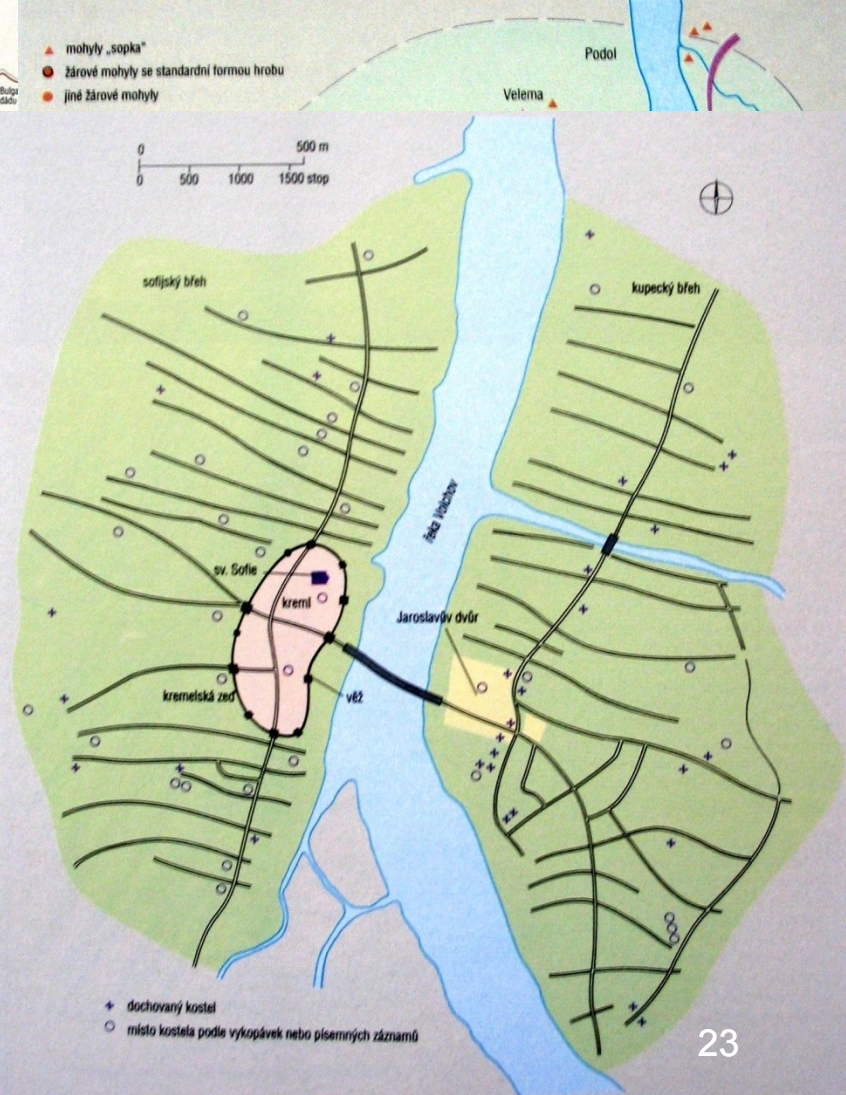

navigace

Rusko

- Staraja Ladoga
- Novgorod

Významné vikingské sídliště s d. založení, pokud je známo
● asi 900-1000
● asi 1000-1150
○ jiná sídliště z doby vi v 9. až 11. století
◆ odkrytá sídliště

Fínové
- kmen nebo národ
- hlavní obchodní cest

rozptěli Rusi
■ 9.-11. století
■ území získané ve 12.

mřítko 1 : 12 500 000

Vladimír I. (956 - 1015)

Памѣ. на вѣне прозрѣвъ. видѣвъ бо крестъ и волю днѣмъ. на
прасно е исцели мнѣ и про слави нѣга рѣти. прѣводъ вѣдѣтъ бл.

